

P O L I T I E K E P A R T I J D E M O C R A T E N ' 6 6

Verslag van de 35e ALGEMENE LEDENVERGADERING, gehouden op 6 en 7 mei 1983
in de Hanzehof te Zutphen.

1. Opening door partijvoorzitter en voorstellen van de congresleiding

De voorzitter opent om 20.10 uur de vergadering en stelt de congresleiding voor.
Deze bestaat uit Mw.v.d. Loo en de heren Ketwich Verschuur, Dik en Jager.

2. Benoeming Notulen- en Stencommissie.

In de notulencommissie hebben zitting:

voor de vrijdagavond: Magda Bernds en Martha Weis.

voor de zaterdag: Magda Bernds en Martha Weis, Martha Weis en Marjon Jansen.

In de stencommissie hebben zitting:

Paul Wessels (voorzitter), Tine van Zanten en Ricky Karreman. Reserve: Arthi Schimmel.

Beide commissies worden bij acclamatie benoemd.

3. Toelichting op de stemprocedure.

De voorzitter van de stencommissie geeft een toelichting op de stemprocedure.

Er wordt gestemd met gewone meerderheid. De stemmingen voor wijzigingen van het huishoudelijk reglement dienen echter met absolute meerderheid van stemmen te geschieden. Derhalve zal gevraagd worden te stemmen voor, tegen of blanco.

De congresvoorzitter leest een telegram voor dat is ontvangen van Laurens Jan Brinkhorst.

4. Financiën

4. FINANCIËN

a. Jaarrekening 1982

De penningmeester doet verslag van de jaarrekening 1982 en het daarmee samenhangende gewijzigde begrotingsvoorstel. In het afgelopen jaar vonden drie verkiezingen plaats, waarvan er twee waren voorzien en één onverwacht, zelfs ongewenst (zowel politiek als financieel) was. Dit is geen sinecure, zeker niet bij een teruglopende aanhang. Te verwachten viel dan ook dat er tekorten zouden ontstaan. Na de Tweede-Kamer-verkiezingen beliepen deze f 260.000,--.

Met het slinken van de aanhang nam ook het aantal betalende leden af. Voor 1983 werd, in plaats van de oorspronkelijke 13.000, een aantal van 9.500 geprognostiseerd. Inmiddels hebben 9.222 leden betaald, hetgeen en bedrag van f 847.000,-- opleverde (prognose voor het hele jaar was f 850.000,--). Dit succes staat in schril contrast met de onlangs gepubliceerde prognoses van De Rooie Haan.

Om het verkiezingsfonds meer fundament te geven, is \pm 6 weken geleden de zogenaamde 3-traps-raket gelanceerd.

De eerste trap bestond uit het benaderen van EK-/TK-leden en ex-leden, bewindslieden, burgemeesters en wethouders van D'66. De tweede trap betrof een regionale aanpak + het benaderen van mensen die reeds eerder blijk hadden gegeven de partij in nood extra te willen steunen.

De derde trap tenslotte was de acceptgirokaart van f 19,66 die allen hebben ontvangen. De penningmeester spreekt de verwachting uit dat iedereen hieraan mee zal doen.

De resultaten tot en met vandaag zijn:

- de eerste twee trappen leverden tezamen f 82.177,14 op,
- de derde trap nu reeds meer dan f 8.000,--.

Een wijziging van de begroting 1983 bleek strikt noodzakelijk. Een dalen aantal betalende leden betekent verlies van inkomsten. Velen voorzagen dit reeds en legden zich spontaan een contributieverhoging op: verwacht was een gemiddeld bedrag van f 77,-- per lid, ontvangen werd een bemiddeld bedrag van f 92,-- per lid. Vorig jaar moest het aantal medewerkers noodgedwongen worden gereduceerd tot onder het gerechtvaardigde minimum. Daarom is nu gekozen voor een voorstel waarin de noodzakelijke steunkracht vanuit het sekretariaat minimaal wordt gehandhaafd. Bezuinigingen zullen waar maar mogelijk worden betracht.

Inkomsten zijn matig tot pessimistisch begroot. Eventuele overschotten zullen rechtstreeks in het verkiezingsfonds vloeien.

Hiermee besluit de penningmeester zijn toelichting. ~

Namens de financiële commissie voert Jan Prevo het woord. Hij licht toe dat de financiële commissie door de leden van D'66 is aangewezen om toezicht te houden op de financiën en te adviseren over de financiële vertaling van beleidsvoornemens. Het afgelopen jaar was zowel interessant als moeilijk, met drie verkiezingen bij een krimpemde markt.

Het was een jaar van grote activiteit van de financiële commissie: ze heeft met portefeuilles moeten zwaaien, omdat naar haar mening elders te royaal met de portemonnaie werd gezwaaid; er zijn meer dan gebruikelijk adviezen gegeven aan het hoofdbestuur (die deze in het algemeen goed heeft gevolgd) en ze heeft voortdurend de vinger aan de pols gehouden. De bijgestelde begroting 1983 is

hiervan een van de resultaten. In de cijfers van deze begroting kan de commissie zich goed vinden.

De financiële commissie is verheugd dat een verdere inkrimping in de personele sfeer waarschijnlijk achterwege kan blijven. Desalniettemin zit de partij diep in de rode cijfers: het vermogen was eind vorig jaar f 349.000,-- negatief. Dit zet tevens de liquiditeitspositie onder druk. Er bestaat absoluut geen zicht op de vermogenspositie van de partij op langere termijn.

Met de jaarcijfers 1982 kan de commissie zich verenigen. Helaas is gebruik gemaakt moeten worden van kredietfaciliteiten; dit gebeurde met toestemming van de financiële commissie. Ook in de toekomst zal deze toestemming verkregen moeten worden; de commissie zal deze zeker niet verlenen zonder daaraan voorwaarden te verbinden.

De financiële commissie betreurt dat gedurende het grootste deel van het afgelopen jaar slechts één penningmeester fungeerde.

Over het verkiezingsfonds wil de financiële commissie nader geïnformeerd worden. Zij wil alsnog een uitsplitsing van de kosten over de drie campagnes, toegespitst op een aantal specifieke posten als dagblad reclame en advertentiecampagnes. Met name wenst de commissie inzicht te krijgen in de manier waarop het besluitvormingsproces precies tot stand is gekomen.

Jan Prevoo benadrukt dat de partij moet leren van ervaringen uit het verleden, zodat voldoende inzicht verkregen wordt om theorie en praktijk beter op elkaar te laten aansluiten. Bestellingen die gedaan zijn, zijn uiteraard betaald (teneinde niet de leveranciers de dupe te laten worden), maar dit gebeurde ook in die gevallen, waarin de uitgaven niet gedaan hadden mogen worden. Nóg zo'n verkiezingscampagne zou het bankroet van de partij betekenen.

Het volgend jaar zullen de verkiezingen voor het Europees Parlement plaatsvinden. Daarvoor dient dit jaar het (financiële) weerstandsvermogen van de partij te worden opgevoerd.

Er zijn nu fondsenwerfakties gestart, in de vorm van de drie-trapsraket. Hierop is royaal gereageerd. Voorkomen moet evenwel worden, dat dergelijke beroepen op de leden een structureel verschijnsel gaan worden, waarmee gerekend wordt ter dekking van redelijk te voorziene uitgaven.

Spreker besluit zijn betoog met het advies de voorliggende financiële voorstellen goed te keuren, echter niet dan nadat het Hoofdbestuur heeft toegezegd naar genoegen van de financiële commissie inzicht te verschaffen in de besluitvormingsprocessen rond campagnebegrotingen.

Met de voorgestelde ongewijzigde contributieregeling kan de financiële commissie zich zonder meer verenigen.

Pieter Fokkink reageert op de stelling dat de tekorten van het verkiezingsfonds te maken hebben met de besluitvorming rond campagnes. Naar zijn mening dient dit naar genoegen van de gehele partij uit de doeken te worden gedaan. Campagnecommissies opereren tot nu toe min of meer zelfstandig. Hierover moeten evenwel zeer duidelijke afspraken gemaakt worden, desnoods via het Huishoudelijk Reglement.

Spreker stelt tevens dat de gehele presentatie van het verkiezingsfonds onduidelijk is en geen enkele informatie geeft. Derhalve vraagt hij het HB te zorgen voor een behoorlijke structuur en een deugdelijke presentatie en evaluatie.

Peter v.d. Brandhof informeert wat de konsekwenties zijn van het voorbehoud van de financiële commissie: zou het HB er niet aan voldoen, zijn de stukken dan niet goedgekeurd? Zou het HB er wel aan voldoen, maar niet naar genoegen van de commissie, wat is dan de status van de stukken? Enzovoort.

De heer Veldkamp brengt naar voren dat een paar dagen voor de verkiezingen, toen al bekend was dat er grote tekorten waren, toch advertenties geplaatst zijn. Spreker wil weten hoe de besluitvorming daaromtrent is geweest.

Aar de Goede wijst op het zeer merkwaardige verloop van cijfers ten aanzien van de posten "personeel" en "sekretariaat". Dit zijn toch niet de moeilijkste posten om te voldoen aan de begroting. Derhalve acht spreker dit zeer vreemd en vraagt hoe dit mogelijk is. Daarnaast informeert hij of, waar de bijgestelde begroting een stuk lager is, dit voldoende zal zijn om niet (opnieuw) voor verrassingen te komen te staan. Wat betreft de voorschotten aan de SWB en het PSVI dringt De Goede erop aan deze zo spoedig mogelijk tot een verantwoord nivo terug te brengen.

Jan Veldhuizen merkt op de twijfelachtige eer te hebben het meeste geld te hebben uitgegeven. Aangezien 80% van de leden van de financiële commissie vroeger penningmeester is geweest, is Veldhuizen van mening dat zij niet behoeven te vragen hoe de besluitvorming tot stand is gekomen. Bovendien maakten leden van het Hoofdbestuur deel uit van de campagnecommissie. Dit garandeert een goede samenspraak. Het Hoofdbestuur heeft de begroting goedgekeurd. Bij overschrijding kan echter niet opeens worden gestopt met campagnevoeren. Jan Veldhuizen besluit zijn betoog met het uitspreken van de bereidheid om met wie dan ook nader hierop in te gaan.

De penningmeester antwoordt op de vraag van de heer Fokkink dat de structuur van de (campagne)begroting een belangrijke rol speelt. Het HB zal zich hier nog over buigen. Wat betreft de vraag van de heer Veldkamp geeft de penningmeester aan dat de uitgave van f 100.000,-- advertentiekosten bij een reeds bestaand tekort voor een deel te wijten was aan een gebrek aan communicatie. Campagnemensen moeten campagnevoeren, en kunnen daarbij niet telkens op het geld letten. (Opmerking uit de zaal: "moet je thuis eens proberen") Naar aanleiding van de opmerkingen van de heer De Goede merkt de penningmeester op dat op het moment dat het wijzigingsvoorstel werd ingediend, nog niet bekend was dat er in het najaar weer verkiezingen zouden plaatsvinden. In verband met deze verkiezingen zijn mensen aangetrokken. De begroting 1983 geeft geen aanleiding te veronderstellen dat we opnieuw voor verrassingen zullen komen te staan. De vorderingen op het PSVI en de SWB zullen inderdaad zo spoedig mogelijk teruggebracht moeten worden. Inmiddels is er al wel wat terugbetaald.

Jan Prevoo reageert op de vragen van de heer V.d. Brandhof. De voorgelegde cijfers kloppen wel, maar de financiële commissie wil weten hoe ze tot stand zijn gekomen. De campagnebegroting kent een aantal vaste kosten (die mogen uitgegeven worden), en een aantal variabele kosten, waaronder advertentiekosten. De uitgave hiervan hangt af van wat er is en moet dus telkenmale opnieuw worden bezien. Dit systeem heeft gedurende de afgelopen campagne niet goed gewerkt.

De jaarrekening 1982, de contributieregeling 1984 en de aangepaste begroting 1983 worden vervolgens bij acclamatie vastgesteld.

5. HUISHOUDELIJK REGLEMENT

- Amendement 5001: hierin wordt abusievelijk vermeld "art. 4"; dit moet zijn "art. 14".

Het Hoofdbestuur adviseert dit amendement over te nemen, de ALV gaar hiermee bij acclamatie akkoord.

- Amendement 5002

Ko Anthonisse licht toe dat de amendementen 5002 en 5003 praktisch hetzelfde zijn, en zijn ingediend omdat men zich op het moment van indiening geen voorstelling kon maken van wat er zou kunnen gebeuren. Nu kan men dit wel, reden waarom beide amendementen nu worden ingetrokken.

In zijn algemeenheid wil Ko Anthonisse echter nog wel wijzen op de volgende punten:

- . de wijzigingen van het Huishoudelijk Reglement lijken in elkaar te zijn geknutseld; er zitten onduidelijkheden in. Spreker verzoekt het HB hier nog eens naar te kijken;
- . het doel van het "niet in bevoegdheden mogen treden" is aan te geven het in strijd zijn met het Huishoudelijk Reglement. Spreker doet de suggestie de tekst in overeenstemming te brengen met wat bedoeld wordt.

De vice-voorzitter organisatie antwoordt dat het doel van "het niet in bevoegdheden treden" is, aan te geven dat de bevoegdheden van de Programmacommissie en de Rapportagecommissie uitsluitend zijn, dus dat alleen zij dat recht hebben.

Wat betreft de andere voorstellen zegt zij toe dat het Hoofdbestuur ernaar zal kijken.

- Amendement 5004: de ALV gaat bij acclamatie akkoord met het advies van het Hoofdbestuur tot overname.

6. TOESPRAAK VOORZITTER ADVIESRAAD

7. Beleids hoofdstuk INFORMATIEBELEID

Voorstel van behandeling: Een algemene ronde vooraf over informatiebeleid en behandeling van motie 701, omdat deze laatste aangeeft tot niet behandelen van het hoofdstuk. De indiener van motie 701 vraagt de algemene ronde te combineren met behandeling van de moties 701 en 702.

Spreker: Binnen de paragraaf worden onvoldoende politieke keuzes gemaakt. Begrijpt motie 701 niet. Vindt wel dat de paragraaf bijgesteld moet worden, dit ontlenen aan technologische ontwikkelingen.

Spreker: Het hoofdstuk is zodanig opgesteld dat gesproken moet worden van informaticabeleid. De technologie gaat meer 1 kant op. Bij diverse begrippen die naar voren komen wordt gesproken over automatisering. Informatisering splitsen, waar wij over spreken is maatschappij informatiebeleid. De werkgelegenheid moet naar voren worden gehaald bij automatisering. Over onderwijs en informatietechnologie wordt te weinig gesproken. Voorts wordt er niet gesproken over politieke keuzes. Je moet de techniek beheersen, maar ook de informatiestromen.

Voorzitter werkgroep informatiebeleid en automatisering: In de beleidsnota komt niet compleet de gedachtengang naar voren. Hij verwijst naar de nota vingerwijzing.

Wanneer onderwerpen nieuw zijn, spreekt dat in eerste instantie niet zo aan.

Wat betreft gedachtenvorming heeft D'66 het voortouw genomen. Hij is blij dat er zo veel moties en amendementen zijn ingediend. Informatiebeleid heeft een aantal positieve en negatieve punten. Belangrijk in het hoofdstuk is dat het gaat om een samenhangend informatiebeleid. Dit is geen eindstuk, in tegendeel een beginstuk.

Veltman: Is niet zo kapot van het hoofdstuk informatiebeleid. Toch moet men zich realiseren wat het betekent wanneer men een dergelijk hoofdstuk verwerpt. Niet terugwijzen, maar aannemen met een aantal wijzigingen. Eén ding wat erg tegenvalt: automatisering is een onderdeel.

De Keijzer: Stelt voor de titel te veranderen in budgetteringsbeleid. Dit brengt nieuws-waarde in vergelijking met het VP. M.b.t. de opmerkingen dat het mediabeleid onvoldoende wordt genoemd, merkt hij op dat er een link wordt gelegd tussen informatiebeleid en mediabeleid. Hij ziet niet in dit stuk dat gekomen wordt tot een samenhangend mediabeleid. Hij wil het niet afwijzen. Eerst alle amendementen behandelen en daarna pas motie 701. Hoewel hij van mening is dat dit in ieder geval geen samenhangend informatiebeleid is.

Meerburg: Het is zeer onverstandig om dit stuk informatiebeleid niet te behandelen. Vindt het een schande dat dit vorige keer is gebeurd met het beleids hoofdstuk milieu. Oorspronkelijk vindt hij het stuk een beetje dunnetjes. Er liggen een aantal uitstekende amendementen, waarmee de programmacommissie een uitstekend stuk kan maken.

Manten: vindt het indienen van een vrij groot aantal amendementen een onderstreping van het feit hoe belangrijk dit onderwerp is. De door hem ingediende amendementen zijn deels ter verduidelijking en deels ter aanvulling. Er zijn enkele storende fouten ingeslopen bij het drukken.

Cohen Jehoram: In het BP staat een apart hoofdstuk over mediabeleid en dit is een apart hoofdstuk over informatiebeleid. De werkgroep media is haar ongerustheid voor een groot deel kwijt geraakt toen men zag welke amendementen er zijn ingediend en met name die welke door A. Mantén zijn ingediend. Daarom zal men motie 701 niet steunen.

HB - V. Eupen: Er zijn 2 aparte hoofdstukken t.w. mediabeleid en informatiebeleid, die een nauwe band hebben. Je zou er over kunnen denken hiervan 1 hoofdstuk te maken, maar daar zijn wij nu nog niet aan toe. Het is een moeilijke stap die wij nu zetten, maar daar gaan wij dan ook heel bewust van uit. Het is een van de speerpunten van D'66. Wij zullen het moeten doen met datgene wat wij nu hebben, echter met de voorwaarde dat dit beleids hoofdstuk eerder een begin is dan een eind. Uit de vele amendementen blijkt, dat er veel over wordt nagedacht in de partij, zodat wij al weer een stapje verder zijn.

Congresvoorzitter: De indiener van motie 701 trekt onder de voorwaarde dat motie 702 wordt aangenomen, zijn motie in.

Motie 703

Indiener: Informatiebeleid is dermate belangrijk voor D'66, dat duidelijkheid belangrijk is. Daarom geen rookgordijn leggen. Het gaat om automatisering. Mediabeleid is een apart hoofdstuk daarom moet er naar verwezen worden.

In de inleiding wordt gesproken over technologie als leidende kracht. De rol van de mens moet duidelijker naar voren worden gebracht.

Van groot belang is dat er nadruk op wordt gelegd dat de kwaliteit van de arbeid door automatisering verbeterd wordt. Het menselijk systeem komt op de eerste plaats en dient geen sluitstuk van dit systeem te zijn.

Bij informatie en macht wordt dezelfde fout gemaakt als in de inleiding. Technologie als autonoom gegeven, waaraan de organisatie zich moet aanpassen. Het moet langs de weg van politieke besluitvorming.

Hetschrijven op korte termijn tussen nu en 3 jaar.

Voorzitter werkgroep: Informatiebeleid is een veel breder terrein, dan wat in deze motie wordt gesteld. De nieuwe technologie biedt mogelijkheden, dat deze niet autonoom zijn spreekt vanzelf.

HB - Van Eupen: Het HB ontraadt deze motie, omdat er tegelijkertijd 3 zaken aan de orde worden gesteld, die het HB apart wil wegeen. Het HB moet het herschrijven, maar dat dit over precies 2 jaar moet zijn is de vraag.

Automatisering van produktie: wij hebben het over informatiebeleid en niet over informatica.

Op het mediabeleid wordt te veel de nadruk gelegd, terwijl dat een apart hoofdstuk is. Met de punten 2 t/m 5 is het HB het in grote lijnen wel eens, maar dit wordt in een aantal amendementen beter naar voren gebracht.

In stemming motie 703: verworpen.

Amendement 7001: In stemming: verworpen.

Amendement 7002a:

HB: overnemen, verbetering van de tekst.

Congres gaat hiermee accoord zonder stemming.

Amendement 7002b:

A. Mante: logisch gevolg van 7002^a. Dit geldt ook voor 7002c.

Het congres gaat er mee accoord dat hiermee ook 7002b en 7002c zijn behandeld.

Amendement 7003:

Indiener: onzin om het woord robots te gebruiken.

Speker: het is een aanduiding van een techniek.

Veldkamp: wil het woord er in houden.

HB: staat er tamelijk onverschillig tegenover. Het heeft echter een ongunstige klank, daarom het woord robot er maat uit halen.

In stemming: verworpen.

Amendement 7004:

HB: overnemen, maar het woord informatieel niet.

Indiener: gaat hiermee accoord.

Zonder stemming overgenomen.

Amendement 7005:

Indiener: het gaat om de hele cursief gedrukte tekst vanaf "De eerste voorbeelden" t/m de 3e kolom.

De Keijzer: Er wordt verwarring gesticht tussen informatie en automatisering. Heeft het gevoel dat men praat over werkgelegenheid, die kapot gaat door het informatiewezen. Een stukje tekst is overbodig.

Veldkamp: automatisering hoort er bij.

HB: In de geest overnemen, omdat de gekozen bewoordingen wat al te drastisch zijn.

De congresleiding stelt voor dat de diverse sprekers zich met elkaar verstaan.

Indiener: gaat hiermee accoord.

In stemming: aangenomen.

Amendement 7006:

De Keijzer: Het is bedoeld als tegenhang van wat er stond. Er moet iets positiefs komen te staan. Er is nu al een kentering aan het komen.

Voorzitter werkgroep: Er zijn positieve kanten naast veel negatieve kanten. Wat hier staat is toch wel heel speculatief. Erg riskant, daarom ontraden.

HB: ontraadt dit amendement, omdat er een belangrijk stuk verloren gaat. Een combinatie van 7005 en 7008 komt beter tegemoet aan wat de indiener wil dan zijn eigen amendement.

In stemming: verworpen.

Amendement 7007:

HB: Hiervoor geldt hetzelfde als voor 7006.

Indiener: Heeft niets met informatiebeleid te maken.

In stemming: verworpen.

Amendement 7008:

HB: Compacter en precieser omschrijven. 7005 en 7008 door programmatie laten bundelen.
Zonder stemming overgenomen.

Amendement 7009:

Manten: In het concept beleidshoofdstuk is het als totaal bedoeld. Stelt daarom voor van verzorgings: voorzieningen te maken.

HB: i.p.v. verzorgingstechnieken: voorzieningstechnologieën.

In stemming: aangenomen met wijzigingsvoorstel HB.

Amendement 7010:

Zonder stemming aangenomen.

Amendement 7011:

Indiener: De tekst gaat er van uit dat informatiebeleid er komt. Men mist de overweging, waar gaan wij naar toe en willen wij dat wel.

Voorzitter werkgroep: dit amendement is een ontkrachting van de positieve effecten.

Dit is nu net een technologie die weinig energie kost.

Indiener: Je kan niet alle gevaren in het leven oplossen. Het amendement gaat er van uit dat met de negatieve overwegingen die het oproept toch de nodige voorzichtigheid wordt betracht in het kader van die toenemende afhankelijkheid.

HB: ontraadt dit amendement, omdat het positiever geformuleerd moet worden.

In stemming: verworpen.

Amendement 7012:

Indiener: actualiseren van het hoofdstuk zoals het er nu ligt.

HB: overnemen.

Zonder stemming gaat het congres hiermee accoord.

Amendement 7013:

Spreeker: politiek amendement. Een behoorlijke financiële claim bij de uitvoering er van.

HB: Schending van privacy moet worden afgedekt. Onder voorwaarde overnemen.

Zonder stemming accoord.

Amendement 7014:

Indiener: Wat concreets in je programma zetten.

Spreeker: Wil dit amendement ontraden vanwege de nogal absolute formulering aan het eind.

HB: Begrijpt dat er behoefte bestaat aan het noemen van een aantal concrete dingen, maar het dictum is veel te absoluut gesteld. Privacybescherming wordt ergens anders behandeld.

In stemming: verworpen.

Amendement 7015:

Indiener: Weet niet goed hoe het gaat lopen met de nieuwe wetgeving. Er bestaat een besluit persoonsregistratie. Dit besluit moet worden herzien. Hoopt dat de programmatie er uit komt.

HB: Dat is de voorwaarde van het overnemen. Vakmatig en actueel toetsen.

Zonder stemming gaat het congres hiermee accoord.

Amendement 7034:

HB: Met inhoud geheel eens. Via programmatie moet het ingewerkt worden.

Zonder stemming overgenomen.

Amendement 7016:

Indiener: de kwaliteit van het hoofdstuk wordt beter wanneer deze passage wordt geschrapt
Zonder stemming aangenomen.

Amendement 7017:

Wordt ingetrokken.

Amendement 7032:

Congresleiding wil dit amendement later behandelen.

Indiener: Wij moeten een commissie instellen, voordat stappen worden genomen, Laten wij

eerst iets aan het onderwijs gaan doen. Op scholen beginnen met een stukje informatisering.

Amendement 7031:

Indiener: De bedoeling is een stuk standaardisatie te laten plaatsvinden. Het tweede deel beoogt dat de overheid zich bemoeit met de opgave. De bedoeling is dat er een soort kenakeur ontstaat.

Spreeker: als je dit invoert gaat het de ontwikkelingen tegen.

HB: De overheid moet zorgen voor standaardisatie: dit lijkt een zeer slechte zaak. Hoogstens dat TNO wat stimulerende invloed kan uitoefenen.

Wat betreft kenakeur: een dusdanig detail dat het niet in dit hoofdstuk thuishoort. In stemming: verworpen.

Amendement 7018:

Indiener: Het terrein van informatiebeleid is een oerwoud van technische termen. Zichtbaar maken dat politieke keuzes wel degelijk afdn in hand gaan met technologische keuzes.

HB: Waardevolle bijdrage, alleen in plaats van ATV: arbeidsduurverkortende maatregelen.

Indiener: gaat hiermee accoord.

Na stemming; aangenomen.

Amendement 7019:

Wijzigingen:

Toevoegen: blz. 18, kolom 1, tussen regel 24 en 25.

Achter: activiteiten

PTT.

Het PTT beleid dient een onlosmakelijk onderdeel te zijn van het samenhangend informatiebeleid. etc.

Indiener: Een van de belangrijkste aspecten waaraan aandacht gegeven moet worden.

HB: volledig accoord.

Zonder stemming aangenomen.

Amendement 7020:

Meerburg: In de tekst staat een beetje geleuter. Is er een sterk voorstander van om het er uit te laten. Dit zijn ontwikkelingen die je vrij moet laten.

HB: ontraden. Wel duidelijk dat de huidige tekst enige verbetering behoeft.

In stemming: verworpen.

Amendement 7021:

Indiener: In informatiebeleid dreigt de schrijvende pers in het gedrang te komen. D.m.v. dit amendement hieraan iets doen.

Manten: Dit hoort meer onder mediabeleid dan onder informatiebeleid thuis.

HB: Qua intentie een goede opmerking, maar het hoort hier niet thuis.

In stemming: verworpen.

Amendement 7033:

Indiener: Is er verbaasd over dat er niet over openbare bibliotheken wordt gesproken.

HB: Waardevolle aanvulling, doet wel een beroep op de indieners om 'zonder financiële barrières' weg te laten.

Indiener: zo klein mogelijk i.p.v. zonder.

Manten: Informatie op elk terrein wat te strak. De programmacie moet hier op letten. Zonder stemming aangenomen.

Amendement 7032:

HB: Een van de problemen is dat er heel veel waardevolle dingen naar voren worden gebracht, waar het HB het mee eens is, maar waarvan de vraag is of je dat zo nadrukkelijk moet ontwikkelen, eventueel in ons onderwijs hoofdstuk dit uitwerken. Zoals het hier staat valt het buiten de proporties van het hoofdstuk.

Meerburg: van de orde: eerst 7022 behandelen, dat is beter dan 7032.

Amendement 7032 wordt in stemming gebracht en verworpen.

7. INFORMATIEBELEID - vervolg

- Amendement 7022

Chel Mertens licht toe dat er twee kasten dreigen te ontstaan, namelijk zij die wel, en zij die niet de beschikking hebben over en kennis van de informatika. In antwoord op de opmerking, dat deze twee kasten ook bij ouderen zullen voorkomen, en dat dit aspekt tevens moet worden ingebouwd, stelt spreker dat de toevoeging in het amendement "(en het onderwijsstelsel als geheel)" juist die bedoeling bevat.

Amendement 7022 wordt bij acclamatie aangenomen.

- Amendement 7023

Opgemerkt wordt dat het spijtig zou zijn als dit gedeelte uit het hoofdstuk zou verdwijnen, aangezien het een van de aardigste onderdelen is.

Andries Veldkamp antwoordt dat in de betreffende passage gesproken wordt over decentralisatie van de informatievoorziening, maar dat het dit niet echt is.

Het Hoofdbestuur had oorspronkelijk geadviseerd het amendement over te nemen. Na een gesprek met de indiener luidt het advies: de betreffende passage handhaven, zij het met de toevoeging: "stringente voorwaarden die leiden tot een voldoende mate van zelfbeheer".

Amendement 7023 wordt ingetrokken.

- Amendement 7024

Toegelicht wordt dat door het gestelde in het amendement de drempel om informatie beschikbaar te krijgen wordt verlaagd.

Het Hoofdbestuur is het hiermee wel eens, maar acht het amendement overbodig en ontraadt het derhalve.

Stemming wijst uit dat amendement 7024 wordt verworpen door de ALV.

- Amendement 7025

Toegevoegd dient te worden de kop: "Organisatie informatiebeleid".

Het Hoofdbestuur vraagt zich af of in plaats van het begrip "kaderwet" niet beter "beginselwet" gehanteerd kan worden. Overigens is dit in de geest hetzelfde.

Bij stemming wordt amendement 7025 aangenomen door de ALV.

- Amendement 7026

De heer Cohen Jehoram merkt op dat dit amendement raakt aan de relatie tussen het informatie- en het mediabeleid. De tekst biedt een lichte mogelijkheid tot misverstand, aangezien er eventueel een strijdigheid tussen beide beleidsvelden uit gelezen zou kunnen worden. Dit dient voorkomen te worden.

Overigens stelt spreker voor om na "auteursrechtwetgeving" (pag. 24, regel 9) toe te voegen: "en de vrijheid van meningsuiting".

De indiener noch het Hoofdbestuur heeft hiertegen bezwaar.

Aldus gewijzigd wordt amendement 7026 aangenomen door de ALV.

- Amendement 7027

Onder voorwaarde dat "kaderwet" vervangen wordt door "basiswetgeving" heeft het Hoofdbestuur verder geen bezwaren tegen dit amendement.

Amendement 7027 wordt bij acclamatie aangenomen.

- Amendement 7028

Het Hoofdbestuur neemt dit amendement over, met als enige kanttekening dat het woord "zullen" vervangen dient te worden door "kunnen".

Amendement 7028 wordt aldus aangenomen door de ALV.

- Amendement 7029

Arie Manten stelt dat dit amendement ten sterkste ontraden moet worden.

Ook het Hoofdbestuur ontraadt het.

Amendement 7029 wordt ingetrokken.

- Amendement 7030

- In de laatste zin van dit amendement is een deel weggefallen. De gehele zin dient te luiden: "Daarin kunnen menselijk vernuft en maatschappelijke betrokkenheid elkaar ontmoeten en tot wezenlijke vernieuwingen van onze samenleving leiden".

Het Hoofdbestuur gaat geheel akkoord met dit amendement.

Amendement 7030 wordt bij acclamatie aangenomen.

- Motie 702

De indiener licht toe dat dit hoofdstuk eigenlijk ieder half jaar zou moeten worden aangepast in het beleidsprogramma.

Het Hoofdbestuur is bereid de motie over te nemen, mits in de opdracht tot uiting wordt gebracht dat, gezien het belang van dit hoofdstuk, de leden regelmatig op de hoogte worden gehouden.

Stemming wijst uit dat motie 702 wordt aangenomen door de ALV.

- Herbehandeling van motie 701 is overbodig.

- Motie 704

Toegelicht wordt dat deze motie is bedoeld als oppeppertje.

Het Hoofdbestuur zegt toe dat bij de eindredactie van het hoofdstuk rekening zal worden gehouden met deze motie.

Motie 704 wordt bij acclamatie aangenomen.

- Motie 705

Deze motie is door het Hoofdbestuur niet ontvankelijk verklaard. De indieners akseptereren deze beslissing en trekken derhalve de motie in.

- Motie 706

Het Hoofdbestuur is het eens met de geest van deze motie, maar is eveneens van mening dat niet te ver gedetailleerd moet worden. Derhalve ontraadt het Hoofdbestuur deze motie.

Motie 706 wordt ingetrokken.

Het Hoofdstuk Informatiebeleid wordt bij acclamatie aangenomen.

9. Heropening van de vergadering

De congresvoorzitter heropent om 10.15 uur de vergadering. Hij vraagt aandacht voor de procedure van behandeling van moties Democratisch Manifest, zoals deze is neergelegd op het roze velletje.

10. Toelichting op de stemprocedure

De voorzitter van de stemcommissie geeft een toelichting op de stemprocedure.

11. Beleidsvoornemens organisatie.

11. ORGANISATIE

- Motie 1101

Ad Alewijnse licht toe dat deze motie tot stand is gekomen naar aanleiding van de in het stuk van de vice-voorzitter organisatie vermelde clustering. Spreker stelt dat het stuk te vergaand is en dat het one-man-one-vote-systeem erdoor wordt ondergraven.

De besluitvorming over moties en amendementen dient plaats te vinden in de politiek meest belangrijke organen, zijnde de afdelingen.

Ko Anthonisse gaat in op het gehele agendapunt. Hij stelt dat de D'66-kwalen zijn: gebrekkige contrôle, gebrek aan samenhang, gebrek aan zelfdiscipline, kortom gebrekkige kommunikatie en informatie, zowel intern als naar buiten. Voor deze kwalen worden geneesmiddelen gezocht. De richting waarin het Hoofdbestuur deze zoekt acht spreker eenzijdig, aangezien ze alleen zijn gericht op reglementaire ingrepen. De voorgestelde wijzigingen zullen z.i. schadelijke effecten hebben en slechts averechts werken. Ze betekenen een aanslag op de zelfstandigheid van de afdelingen, die nu immers onder toezicht komen van de regio's.

Anthonisse is van mening dat het meer gezocht moet worden in politieke scholing en vorming, in stimulering en motivering. Er dient ingespeeld te worden op de behoefte om te praten; het PSVI en het RB zullen daaraan meer aandacht moeten schenken. Zo wordt de interne democratie bevorderd, hetgeen meer en sneller effect zal sorteren.

De kongresvoorzitter geeft aan dat motie 1101 later behandeld zal worden en stelt aan de orde amendement 11.001.

- Amendement 11.001

Ko Anthonisse geeft aan dat clustering door de regio een slecht idee is. De Rapportagecommissie en de Programmacommissie hebben verstrekkende bevoegdheden; zij dienen de daaraan verbonden werkzaamheden dan ook te verrichten. Pas indien dat mislukt, kunnen andere regelingen worden overwoogen. Maar de bevoegdheden, die juist gisteren aan de commissies zijn toegekend, moeten hen nu niet meteen weer worden afgepakt.

Namens het HB stelt Mieke van Wagenberg dat wijziging van de organisatie een middel is tot verbetering van kommunikatie en van besluitvorming.

Wat betreft dit amendement geeft spreekster aan dat in het Huishoudelijk Reglement is vastgelegd dat het aksent meer op de afdelingen en de regio's gelegd dient te worden. Met dit voorstel wordt daaraan nadere uitwerking gegeven.

Het voorstel ontnemt niemand rechten; het regiobestuur krijgt slechts een nadere taak. Overigens kan een afdeling toch altijd nog naar het kongres.

Ko Anthonisse stelt dat het nu gezegde niet te rijmen is met wat in de toelichting bij het voorstel staat. Hij adviseert tot afwijzing.

Stemming wijst uit dat amendement 11.001 wordt verworpen door de ALV.

- Motie 1104

Toegelicht wordt dat deze motie is voortgekomen uit dezelfde onrust als verwoord door Ko Anthonisse.
Echter, indien amendement 11.002 zou worden aangenomen, zijn de indieners van motie 1104 bereid deze in te trekken.

- Amendement 11.002

Het Hoofdbestuur is het eens met de strekking van alinea 1: indieners moeten inderdaad weten wat er met hun motie/amendement gebeurt. Alinea 2 acht het HB evenwel overbodig. De uiteindelijke beslissing over een en ander berust bij de Rapportagecommissie.

Amendement 11.002 wordt aangenomen door de ALV, waarmee motie 1104 is ingetrokken.

- Amendement 11.003

Het Hoofdbestuur ontraadt dit amendement, omdat de bedoeling van het voorstel is het bevorderen van de interne communicatie. Het moet dus niet uitsluitend beperkt worden tot politiek handelen.

Amendement 11.003 wordt verworpen door de ALV.

- Motie 1102

Toegelicht wordt dat het verplichtende karakter eruit moet, aangezien het demotiverend werkt, fysiek onhaalbaar en dus niet uitvoerbaar is.

Wordt het vervangen door een "streven naar", is dit motivatiebevorderend.

Het Hoofdbestuur acht het verplichtend karakter juist heel belangrijk. Dit temeer daar de mogelijkheden voor schriftelijke communicatie ontbreken. Bovendien is in de praktijk gebleken dat het ook haalbaar is.

Motie 1102 wordt door de ALV verworpen.

- Amendement 11.004

Ko Anthonisse licht toe dat het amendement eigenlijk overbodig is, zoals ook het voorstel van het hoofdbestuur overbodig is.

Dit omdat de overlegstructuren al bestaan.

Hij spreekt de angst uit dat door het stellen van de verplichting de indruk zou ontstaan dat de zaak is opgelost. Verplichting leidt evenwel tot niets. Het belangrijkste is deelname aan themadagen e.d.; daar moet het van uitgaan.

Het Hoofdbestuur antwoordt dat weliswaar gebruik gemaakt moet worden van dergelijke overlegstructuren, maar dat themadagen slechts een aanvullend karakter dragen, gericht op bepaalde doelgroepen, en niet zijn ingebed in de structuur.

Amendement 11.004 wordt door de ALV verworpen.

- Motie 1101

Ad Alewijnse licht nogmaals toe dat het doel van deze motie is de instandhouding van het one-man-one-vote-principe en het laten plaatsvinden van de besluitvorming in de belangrijkste laag, zijnde de afdelingen.

Clustering dient plaats te vinden vóór de regiovergaderingen, niet tijdens of erna.

Het Hoofdbestuur ontraadt deze motie, mede omdat het begrepen heeft dat bepaalde taken van de regio zouden moeten worden toebedeeld aan een regiораad.

De indiener antwoordt dat de clustering inderdaad door een regiораad (bestaande uit vertegenwoordigers van alle afdelingen) zou moeten worden uitgevoerd. De verantwoordelijkheid ten aanzien van dit werk zou dan worden verschoven van het regiobestuur naar de regiораad.

Bij stemming blijkt motie 1101 door de ALV te worden verworpen.

- Amendement 11.005

Ko Anthonisse licht toe dat een samenhang van de verkiezingsprogramma's niet bereikt kan worden door het regiobestuur een taak op te leggen. Immers, zou een regiobestuur iets signaleren, dan zou er nog niets gebeuren, omdat dan de programma's al vaststaan.

Derhalve dient het bij de afdelingen gelegd te worden, waar het thuishoort.

Het Hoofdbestuur ontraadt dit amendement. Uitgangspunt is dat de afdelingen en de regio's verantwoordelijk blijven. Het betreft hier echter verkiezingsprogramma's die onderlinge tegenstrijdigheden bevatten. Dit dient vóór vaststelling te worden gesignaleerd, zodat men dan weet wat men aanneemt.

Amendement 11.005 wordt door de ALV verworpen.

- Motie 1103

Het Hoofdbestuur stelt dat iedere regio kan zorgen voor een raamprogramma. Dit doet niets toe of af van de voorgestelde organisatie.

Stemming wijst uit dat motie 1103 wordt verworpen door de ALV.

- Amendement 11.006

Ko Anthonisse licht toe dat vergaderingen van besturen en frakties openbaar zijn, en dat een ieder daarin zijn zegje kan doen. Er ontstaan weliswaar soms conflicten, maar daarvoor een oplossing te zoeken in het geven van (advies)recht, is de slechtst denkbare oplossing. Conflicten dienen op een andere wijze te worden opgelost.

Het Hoofdbestuur antwoordt dat er momenteel geen formele relatie bestaat tussen frakties en besturen. Zij treden vaak zelfstandig op, terwijl er wel een overlap van verantwoordelijkheden zich kan voordoen. De vergaderingen zijn inderdaad wel openbaar, maar iedereen aan het woord laten komen behoort heel vaak niet tot de mogelijkheden, zeker niet als het druk is.

De bedoeling van het voorstel is dat ingebouwd wordt dat men van elkaars doen en laten op de hoogte is en daarop invloed kan uitoefenen.

Amendement 11.006 wordt door de ALV verworpen.

- Amendement 11.007

- Amendement 11.008

Het Hoofdbestuur is bereid tot overname van de amendementen 11.007 en 11.008, waarbij de voorkeur naar de laatste uitgaat, zij het met het verzoek de haakjes om "(steun)fractie" weg te laten.

De heer Smeets licht toe dat de communicatie tussen fractie en bestuur in hoge mate afhangt van de plaatselijke omstandigheden. Hiervan hangt dan ook weer af of het een gemandateerde uit de fractie of uit de steunfractie betreft.

De amendementen 11.007 en 11.008 worden aangenomen door de ALV.

12. Toespraak partijvoorzitter.

12. BELEIDSNOTA

- Motie 1201

Motie 1201 wordt door het Hoofdbestuur overgenomen en is daarmee aangenomen.

- Motie 1202

Stemming wijst uit dat motie 1202 wordt aangenomen door de ALV.

- Motie 1203

De indiener licht toe dat over deze motie stemming wordt gevraagd, omdat niet volstaan kan worden met kennisneming, maar dat het inderdaad met spoed en krachtadig moet worden tenuitvoer gebracht.

Motie 1203 wordt aanvaard door de ALV.

- Motie 1204

Het Hoofdbestuur wil zijn advies tot ontraden wijzigen in overnemen, mits tegemoet kan worden gekomen aan de praktische problemen die hieraan verbonden zijn. Besluiten van het kongres kunnen wel globaal worden aangegeven, maar alle dikta is ondoenlijk. Het kongresverslag ligt twee maanden na het kongres ter inzage op het sekretariaat. Het is ondoenlijk alles af te drukken.

Ko Anthonisse stelt dat alle kongresbesluiten aan alle leden moeten worden medegedeeld; dat is communicatie. Als voorbeeld hoe het niet moet noemt hij het hoofdstuk Milieu; dat is niet behandeld, maar zulks is nooit bekend gesteld.

Spreker acht "overnemen mits" te zwak; deze motie zou zonder meer moeten worden overgenomen.

Jaap Jansen voegt daaraan toe dat zelfs kongresgangers vaak niet weten wat er precies besloten is, door de soms wat verwarrende gang van zaken tijdens een ALV.

Motie 1204 wordt aangenomen door de ALV.

- Motie 1205

Een vertegenwoordiger van de regio Zuid-Holland licht toe dat de Demokraat-Extra een goede poging is tot verbetering van de communicatie, maar dat een adekwate verspreiding nog ontbreekt. In de toekomst dient deze verzekerd te worden en dienen problemen voorkomen te worden.

Het Hoofdbestuur ontraadt deze motie, omdat het resultaat van de te houden evaluatie nog onbekend is. Deze motie loopt daarop vooruit en zegt in feite wat de resultaten moeten zijn: dit kan niet. Zolang de uitslag van de evaluatie nog niet bekend is, kan het HB niet toezeggen het te zullen gaan doen.

Motie 1205 wordt verworpen door de ALV.

Europa

- Amendement 12.002

Ernst Bakker licht toe dat het amendement van de rapportagecommissie niet volledig is. Konsekvent is hieraan toe te voegen dat ook het laatste gedachtenstreepje van de HB-resolutie geschrapt dient te worden.

Het voorstel luidt dan: het laatste gedachtenstreepje van zowel het diktum als de overweging schrappen.

Jaap Eikenaar stelt dat de HB-resolutie vrij negatief is over samenwerking met "De Groenen". Echter, indien er geen behoorlijk milieu is, kan men de rest ook wel vergeten. Spreker acht uitsluiting dan ook voorbarig.

Dick Tommel brengt naar voren dat D'66 altijd een groene partij is geweest, op alle niveaus, dus ook op het Europese. Die traditie zou nu overboord gezet worden, indien samenwerking met de Groenen zou worden uitgesloten. D'66 moet daaraan niet meedoen, D'66 moet zichzelf blijven.

Doeke Eisma geeft aan dat bij de Groenen ook CPN en PSP zijn aangesloten. Met deze partijen zijn op andere punten dan het milieu geen mogelijkheden tot samenwerking. Spreker is van mening dat D'66 gewoon moet doorgaan met het vooropstellen van het milieu en dat de energie erop gericht moet zijn om samen met andere Europese partijen een fractie te vormen. Hij denkt hierbij aan de Engelse sociaal-demokraten en de Franse Radicaux-de-Gauche.

Jaap Jansen ondersteunt het amendement van de rapportagecommissie. Ook hij is van mening dat pas tijdens het november-kongres een uitspraak gedaan moet worden over eventuele samenwerking met de Groenen en dat ze dus niet nu al uitgesloten moeten worden.

Ernst Bakker is het inhoudelijk wel eens met Doeke Eisma, maar acht het toch prematuur daarover nu al te beslissen. In het najaar dient inhoudelijk te worden gepraat over Europa en dan dient dit onderwerp degelijk te worden behandeld. Nú een groepering uitsluiten acht spreker "hap-snap-politiek".

Yvonne van Wagenveld merkt op dat D'66 ook al uit het "groene" platform" is gestapt, waardoor de vraag ontstaat met wie men dan nog wel wil samenwerken. Overigens moet D'66 wel eerst zien weer in het Europees Parlement te komen, maar in dat geval dient het gesprek over samenwerking naar alle kanten te worden opengehouden. In november dient aan de leden een goed voorstel te worden voorgelegd, waarin alle mogelijkheden op een rijtje zijn gezet, met alle daaraan verbonden voor- en nadelen. Spreekster is van mening dat amendement 12.002 niet ver genoeg gaat. Motie 1425 is beter; deze dient ter vervanging van de HB-resolutie.

Nico Wegter constateert dat deelname aan de Europese verkiezingen kennelijk ieders instemming heeft. Het Hoofdbestuur acht de Groene lijst-variant geen optie die "im Frage" komt. Hiervoor heeft het HB twee fundamentele argumenten:

- a. inhoudelijk: het etiket "Groenen" heeft te weinig draagvlak voor een beleid
- b. politiek : de groene lijst dient voor een aantal partijen alleen maar om in het Europees Parlement te komen; het vormt hun enige kans.

Overigens blijft D'66 wel deelnemen aan het "groene beraad"; daarvan vormt het voortaan zelfs de drijvende kracht. Spreker pleit ervoor om vandaag de kans te grijpen om de eigen identiteit te bevestigen. De enige groene partij in Nederland is D'66.

Ernst Bakker merkt op dat de reactie van het Hoofdbestuur (met name de lange spreektijd dit Nico Wegter behoefde) alleen maar een extra aanleiding geeft om het amendement aan te nemen. Getracht wordt nu een beslissing te forceren, die pas op het najaarskongres moet worden genomen.

Het Hoofdbestuur bepleit nogmaals een uitspraak tegen samenwerking met De Groenen. Doorgaan betekent dat ons programma gaat dienen als materiaal voor anderen, waarmee D'66 zich korrumpert.

Stemming wijst uit dat amendement 12.002 wordt aangenomen door de ALV.

Bij stemming over de geamendeerde resolutie blijkt deze te worden aangenomen door de ALV.

- Motie 1425

Hierin zit een ander element, waardoor de motie niet in de plaats kan komen van de aangenomen resolutie.

Motie 1425 wordt ingetrokken.

- Motie 1423

Jet de Bussy licht toe dat er weinig belangstelling bestaat voor zowel Europa als D'66; daaraan moet nú iets worden gedaan. Gebeurt dat niet, dan krijgt D'66 geen zetels in het Europees Parlement. Ook met het oog op de stadsdeelraadverkiezingen in Amsterdam in 1985 is actie nu noodzakelijk.

Aangegeven wordt dat de motie het hoofdbestuur uit het hart is gegrepen; het HB ondersteunt deze dan ook.

Motie 1423 wordt bij acclamatie aangenomen.

De partijvoorzitter bedankt de aftredende HB-leden.

13. Presentatie kandidaten Besturen en Commissies

De leden voor het SWB-bestuur worden bij acclamatie benoemd.

15. Toespraak fractievoorzitter Tweede Kamer + vragenuurtje aan Tweede Kamerfractie

1. Milieu en Ondernemingsraad en de functie van de laatste hierbij.

Ineke Lambers: als het goed is dragen alle geledingen in het bedrijfsleden medeverantwoordelijkheid t.a.v. het gestalte geven aan het milieubeleid. De werkgevers en werknemersorganisaties dienen tot een lijn te komen. Als een bedrijf zich hieraan houdt kan ook de OR hierop toezien.

2. Wat voor standpunt heeft de TK-fractie uitgedragen t.a.v. de reis van minister v.d. Broek aan Midden Amerika.

Elida Wessel: Sterk afwijzend standpunt. Speciaal t.a.v. El Salvador. Dit kan alleen erg frustrerend werken voor allen die zich inzetten voor verbetering van de situatie in El Salvador. Het gaat m.n. om het psychologische effect.

3. Aan wat voor alternatieven denkt de fractie voor de dubbele inkomens aanpak.

Louise Groenman: Als het nu half wordt ingevoerd is dat zeer ongelukkig. Als je het goed doet moet je een belastingvrije voet voor iedereen invoeren. Je mag geen ongelijkheid laten bestaan tussen gehuwd en ongehuwd samenwonenden. De argumentatie van de regering om het nu in te voeren is, dat de eenmalige uitkering van de minima er van betaald moeten worden. Dit is geen argument, want als deze maatregel al iets oplevert is dat op z'n vroegst eind 1984.

4. Waarom heeft D'66 tegengestemd tegen de voortzetting van het onderzoek op baarmoederhalskanker.

Elida Wessel: Het gaat hier om zoethoudertjes. We gaan de verkeerde richting uit. Wij hebben niet tegengestemd, wij hebben er voor gepleit dat het een integratie wordt in het huisartsenonderzoek. Gezondheidszorg in de eerste lijn dient beter geïntegreerd te worden.

5. Wat denkt D'66 te gaan doen aan Radio Omroep Zuid.

Elida Wessel: Via onze mediawerkgroep. Bij ROZ zijn de zaken redelijk goed geregeld. De vraag is alleen wat er nu gaat gebeuren nu minister Brinkman een andere voortgang kiest over onafhankelijke omroepen.

6. Heeft begrepen via het Ministerie van VROM dat de stadsvernieuwingsplannen vastlopen.

Erwin Nypels: Vraagt om een voorstel, zodat in de TK tot een wijziging kan worden gekomen

7. De woordvoerders van PvdA, CDA en VVD hebben zich uitgesproken over een mogelijk herstel van de subsidieverlening aan Suriname. Wat is de mening van D'66 omtrent het initiatief tot dit herstel.

Maarten Engwirda: Een hervatting is niet verantwoord gezien de zeer grove schending van mensenrechten in Suriname. Wij blijven de zaak precies volgen. Als er initiatieven zijn neemt hij daarvan graag kennis. Zodra de rechtstaat en de mensenrechten hersteld worden kan hervat worden met het verlenen van subsidie.

8. Is het juist dat de PTT haar adressenbestand aan Duitsland verkoopt? Mening van D'66.

Ineke Lambers: Het is juist en het is niet een gebaar waar wij bij staan te juichen. De vraag is ook hoe kijk je er naar dat het in Nederland gebeurt. De fractie is van plan om uit te zoeken om een handvat te vinden om dit tegen te gaan. Het gaat om open informatie. Eerst bij de wortel aanvatten m.b.t. dit probleem en wel in Nederland.

9. In juli is het kabinet van plan de jeugdlonen te verminderen. Hoe staat D'66 hier tegenover.

Louise Groenman: Bij de verlaging van de minimum jeugdlonen moet ook bekeken worden wat al gebeurd is. Verlaging met 10% kan niet. Als je zegt pas het plan Schouten toe op jongeren lijkt dat een sympathieke gedachte, maar dat kan niet. Er ligt een motie van haar om te komen tot een samenhangend jeugdbeleid. Niet alleen jongeren pakken, zonder dat daar werkgelegenheid tegenover staat.

10. Uitlatingen waarom het verhaal van V. Mierlo verre de voorkeur verdient boven motie 1411.

Maarten Engwirda: Standpunt van Hans van Mierlo ligt dicht bij ons standpunt.

11. Standpunt van D'66 m.b.t. de concept medianota van Brinkman.

Elida Wessel: Wij hebben openbaarheid gevraagd. De mediawerkgroep heeft zich er over gebogen en er uiterst kritisch op gereageerd. Het is ouderwets, het ontkent technologische vernieuwingen. D'66 hoopt met een eigen medianota te komen, waarin wel de vrijheid aan het individu wordt gegund, maar waarin wij ons niet uitleveren aan de commercie, zodat de eigen identiteit van bepaalde verenigingen behouden kan blijven.

12. Invoering financiële verhoudingswet zo snel mogelijk invoeren bv. 1-1-'84.

Maarten Engwirda: De grotere steden worden beter van de wet, de kleinere gemeenten zijn slechter af. Er wordt toch wel gekort op de algemene uitkeringen aan de gemeenten, daarom moet het nog eens goed bekeken worden.

13. Heeft de fractie een mening over of er een relatie moet bestaan tussen de MIP en de regionale ontwikkelingsmaatschappijen.

Maarten Engwirda: De MIP zou ook wat kleinere projecten in de regio's kunnen aanpakken. Conform het VP en een van de HB resoluties zullen wij pleiten voor versterking van de regionale ontwikkelingsmaatschappijen, maar ook voor de MIP de ruimte laten.

14. AOW prioriteit verlenen boven andere sociale uitkeringen.

Louise Groenman: Als iedereen moet inleveren dan ook de AOW. Ons idee is om een soort van kapitaalreserve te vormen voor AOW-ers straks.

15. Standpunt van de fractie m.b.t. het 6-bakkenduwvaart probleem.

Ineke Lambers: De fractie heeft zich tegen de 6-baksduwvaart verklaart om veiligheidsaspecten en het belang van de overige binnenscheepvaart.

16. In sociale premieheffing een prikkel inbouwen tot arbeidstijdverkorting. Welke initiatieven van de fractie kunnen in deze worden verwacht.

Maarten Engwirda: Wij zullen dit sterk bepleiten bij de behandeling van de voorjaarsnota. Vinden dat die werknemers die een prijscompensatie inleveren om korter te gaan werken beloond mogen worden door minder premie te gaan betalen. De fractie staat hier zeer positief tegenover.

De kandidaten PSVI presenteren zich.

14. Actuele politieke moties

Actuele politieke moties

motie 1408

Indiener: Al jaren bestaat de indruk dat de standpunten van D'66 vaag zijn. Wij zijn in principe tegen kernwapens en moeten onafhankelijk van de uitkomsten van de onderhandelingen in Genève beslissen.

Meerburg: vindt aanvaarding van deze motie erg onverstandig; heroverweging is een mogelijkheid; er is geen noodzaak om tot een ander standpunt te komen. De HB-resolutie verwoordt dit standpunt uitstekend.

Bisschhof: constateert dat het amendement-Bisschhof achterhaald dreigt te geraken. Er is een bevriezings-(freeze) beweging gaande. Stelt voor op basis van een stuk te kiezen wat er te doen valt op nationaal en internationaal terrein.

Tommel: De partij is destijds tot een standpunt gekomen. Langzamerhand lijkt het erop dat de ontwikkelingen buiten D'66 om zouden kunnen gaan. Pleit voor een stuk met duidelijk standpunt t.b.v. najaarscongres.

Biegman: betoogt dat in de politiek niets cadeau wordt gegeven. Eenzijdig afhaken van Nederland kan geen positieve bijdrage leveren. Dit is niet het moment; dat zou de onderhandelingen onderuit halen.

Naber: merkt op dat de formulering van de motie niet geslaagd is. Eenzijdig ontwapenen is iets anders dan bijplaatsen. In plaats van een positieve bijdrage tot het onderhandelingsresultaat levert dit een wezenlijk positieve bijdrage aan het terugdringen van de bewapeningsspiraal.

HB: heeft grote bezwaren tegen deze motie; is in strijd met het verkiezingsprogramma. Er zijn geen dwingende redenen om tot een ander standpunt te komen dat het huidige. Als de onderhandelingen in Genève mislukken, is dat niet een vrijbrief voor plaatsing. Wij blijven in de partij discussiëren. Er zijn inderdaad berichten uit Amerika van een freeze-beweging. Suzanne Bisschhof wees daar al op. Het HB zegt bij deze toe de discussie hierover aan te zullen zwengelen.

Stemming: verworpen.

- Motie 1421 Indiener: In Limburg maken de mensen zich ongerust over de gevolgen van een eventueel plaatsingsbesluit. Er bestaat onduidelijkheid op dit punt. Op korte termijn standpunt formuleren; als er onduidelijkheden in het standpunt voorkomen dan moet naar de kiezers toe duidelijkheid worden verschaft.
HB: het standpunt van het hoofdbestuur is duidelijk: wij zijn tegen plaatsing van middellange-afstandswapens in Europa. In deze zin opgevat, kan het HB akkoord gaan met deze motie.
Stemming: aangenomen.
- Motie 1422: Indiener: motie richt zich op de voorbereiding van plaatsing van kernwapens; indianers zijn daartegen.
HB: raadt het congres aan deze motie over te nemen.
Stemming: aangenomen (bij acclamatie)
- Motie 1402: Indiener: Voor wat betreft het dubbelbesluit is Nederland vanaf het begin tegen geweest. In deze fase van de onderhandelingen is het beter geen beslissing te nemen. Het is beter nu te besluiten tot besluiteloosheid en af te wachten wat de president van de VS zal ondernemen.
Van Oorschot: meent dat het een kenmerk van democratie zou zijn als D'66 zich zal neerleggen bij de genomen beslissingen. D'66 zal zich daaraan niet kunnen onttrekken.
HB: geeft het advies deze motie over te nemen.
Stemming: aangenomen.
- Motie 1401A en 1401B: Indiener: Eigenlijk gaat het hier om amendementen, want met een motie valt niet af te zwakken wat in een beleidsnotitie staat opgenomen.
HB: is van mening dat het doel is een kernwapenvrij Europa. Het HB is niet tegen, maar acht het realiteitsgehalte op korte termijn niet groot; het advies van de zijde van het HB is: overnemen.
Meerburg: begrijpt niet dat het HB deze motie zomaar overneemt. Zoals het er nu staat, houdt dit in dat Nederland morgen uit de NAVO stapt. Vermindering van kernwapens is uiteraard noodzaak, maar met aanvaarding van deze motie zou een motie van wantrouwen aan het adres van de NAVO worden uitgesproken.

Van Oorschot: zegt dat hij 's morgens een resumé heeft uitgedeeld aan de congresgangers en dat hij daarop tot nu toe nog geen reactie heeft ontvangen.

Rapportagecommissie: merkt op dat deze tekst niet aan de orde kan komen.

HB: reageert op de opmerkingen van Meerburg. Op dit moment staat het lidmaatschap van de NAVO niet ter discussie. Op korte en middellange termijn zullen kernwapens een reële factor zijn in het veiligheidsbeleid.

Stemming: motie 1401A aangenomen;
motie 1401B aangenomen.

Motie 1411: Indiener: beoogt met deze motie aan te sluiten bij de discussie die gevoerd wordt in internationale onderhandelingen. Er is alle reden de Amerikanen en de Russen ervan te overtuigen de onderhandelingen te koppelen. Daaraan voorafgaand zou de NAVO moeten besluiten plaatsing op de schorten in een fase voor realisering van de nuloptie.

Van Oorschot: merkt op dat voorbijgegaan wordt aan de opstelling van de Fransen; meent dat D'66 daarom met de intentie van deze motie van goede huize moet komen.

HB: overnemen.

Stemming: aangenomen.

Groep D: werkloosheidsproblematiek in Friesland

Motie 1406: Indiener: licht toe dat de regio Friesland speciale aandacht moet krijgen, omdat er in Friesland meer werkloosheid is dan het landelijk gemiddelde.

Tommel: stelt dat de algemene regiovergadering Drenthe met motie 1406B de motie van Friesland ondersteunt. Hij wil duidelijk vastleggen dat afspraken afspraken zijn. Tussen de regio's speelt zich een gevecht af om de financiële middelen. Daarnaast is de situatie in Friesland slecht, mede door het grote aantal schoolverlaters.

HB: adviseert motie over te nemen.

Stemming: motie 1406A aangenomen.

Groep E: huisvesting

Motie 1409: Indiener: meent dat een toelichting op deze motie gewenst is. De huidige situatie heeft een aantal nadelen t.o.v. de maatschappelijk gebonden eigendom, zoals het feit dat de overheidssubsidie niet kan overgaan op een volgende eigenaar. Bij maatschappelijk gebonden eigendom is dat wel mogelijk; bovendien wordt speculatie hiermee uitgesloten. Daarnaast is het risico van verlies uitgesloten; er is sprake van een gezamenlijke verantwoording. De staatssecretaris van VROM loopt met het idee rond dat woningwetwoningen verkocht moeten worden; daarvoor is de maatschappelijk gebonden eigendom een beter systeem.

Wolfensperger: stelt dat op het gebied van de volkshuisvesting in Nederland grote veranderingen aan de gang zijn. De woningnood is meer kwalitatief van aard. Er bestaat een spanning tussen bezuiniging en contingering van de woningbouw. Er is dus vernieuwing nodig. D'66 moet meer dan tot nu toe de traditionele gedachte los laten. Maatschappelijk gebonden eigendom is een mogelijkheid. D'66 kan hierbij een sturende rol spelen. Spreker vraagt het HB op korte termijn een voorstel op dit terrein aan het congres voor te leggen.

HB: is het eens met de sprekers en zegt toe verder te zullen denken over vernieuwingen in de woningbouwsector; advies aan het congres: motie overnemen.

Stemming: aangenomen.

Groep G: sociaal-economisch/politiek

Motie 1412: Indiener: Het eerste deel van de motie behoeft geen betoog. Bij instellingen van wetenschappelijk onderwijs moeten veel frutsels worden weggehaald. Wat gebeurt er nu: instelling van wetenschappelijk onderwijs werkt niet beter als "Den Haag" meer te vertellen heeft. Demotivatie zal zich meester maken van de mensen die het moeten waar maken; op deze manier slacht men de kip met de gouden eieren.

HB: overnemen.

Stemming: aangenomen.

- Motie 1414: Indiener: Discussie over het basisinkomen. Voorwerk is al gedaan. Het is aan het HB om de zaak verder op te nemen. S.v.p. standpunt formuleren t.b.v. najaarscongres 1984.
HB: stelt voor deze motie over te nemen, met de vermelding dat het HB reeds met de kwestie van het basisinkomen bezig is.
Stemming: bij acclamatie aangenomen.
- Motie 1416: Indiener: stelt voor de relatie inkomen en arbeid te betrekken bij de discussie over het basisinkomen.
HB: is het eens met deze motie.
Stemming: bij acclamatie aangenomen.
- Motie 1415: Indiener: De werkloosheid onder jongens en meisjes leidt tot demotivatie bij de helft van alle jongeren.
HB: meent dat ook de Eurofractie bij deze kwestie dient te worden betrokken. Advies: motie overnemen.
Stemming: aangenomen bij acclamatie.
- Motie 1417: (vervangen door nieuwe tekst);
Indiener: Op grond van de werkloosheid onder jongeren heeft bestrijding van de oververtegenwoordiging van jongeren onder de werklozen de hoogste prioriteit. De politiek moet een aanvang nemen met bestrijding van de jeugdwerkloosheid.
Groenman: stelt dat de fractie best gelukkig is met deze motie.
Jansen: staat op het standpunt dat de jeugdwerkloosheid te wijten zou kunnen zijn aan de hoge jeugdlonen.
HB: stelt voor deze motie over te nemen.
Stemming: 1417A bij acclamatie aangenomen.
- Motie 1401: Indiener: stelt dat de leden van de D'66-fractie in de Tweede Kamer ook maar mensen zijn en niet alles zelf kunnen na-lopen. Zij zouden zich moeten concentreren op hoofdzaken. De fractie wordt gevraagd prioriteiten te stellen en daarmee beter te kunnen functioneren. De fractieleden bepalen immers het gezicht van D'66.
Marijke Spigt ondersteunt de motie voor wat betreft het werk in de fractie en de herkenbaarheid van D'66 via de leden van de fractie. In de Kamer komt het erop aan duidelijk het gezicht van D'66 te laten zien.

HB: is het eens met de indieners van de motie dat het noodzakelijk is prioriteiten te stellen. Toch moet het HB deze motie ontraden, omdat wordt geconstateerd dat de fractie op ambtelijke wijze werkt.

Indiener: stelt voor alsnog deze frase te schrappen.

Stemming: verworpen.

Motie 1403: Indiener: Woordvoerders van de partij moeten meevoelen met mensen in de samenleving die zij vertegenwoordigen. Het congres kan uitspreken dat van de fractieleden wordt verwacht dat zij uitdragen de gevoelens van de gedupeerden van het kabinetsbeleid.
HB: raadt het congres aan deze motie over te nemen, met de kanttekening dat de fractie het ook mag zeggen als het kabinet het goed doet.
Stemming: aangenomen.

Motie 1407: Indiener: Het verleden is niet dood, maar speelt een rol van betekenis. De fractie kan daarmee zijn voordeel doen.
HB: heeft de indruk dat wordt gesuggereerd dat de besluitvorming in de fractie nog onder invloed staat van het interim-kabinet; dit is niet het geval geweest. Daarom ontraadt het HB met klem deze motie.
Indiener: is bereid het gestelde bij het derde gedachtenstreepje te laten vervallen.
HB: blijft bij ingenomen standpunt.
Stemming: verworpen.

Motie 1420: Indiener: Reden van indiening van deze motie is gedeeltelijk de wens om duidelijkheid te verschaffen. Regionale omroepen ressorteren op de NOS. Het CDA heeft in Limburg nog steeds een meerderheid; een uitspraak van het congres is nodig. In het dictum dient derde gedachtenstreepje te worden geschrapt.
HB: kan zich in zijn algemeenheid in deze motie vinden, zij het met twee kanttekeningen:
a. voor de passage in de overweging, 2e gedachtenstreepje moet worden gelezen: Onderzocht moet worden of hiervoor de programstructuur als enige organisatievorm van toepassing kan zijn.
b. bij het vierde gedachtenstreepje moet worden geschrapt: door invoering van een artikel 47c.
Stemming: bij acclamatie aangenomen.

Motie XI: Indiener: stelt dat veel van de D'66-acties
(groene vel) plaatsvinden op gemeentelijk niveau. In
gemeenten lopen mensen te hoop om iets te
kunnen doen tegen de bezuinigingen. We moeten
duidelijk maken dat het zo niet verder kan.
Bestuurlijke onmacht valt niet meer te ver-
mijden.
HB: adviseert motie over te nemen.
Stemming: aangenomen.

Amen.7005: blijkt bij vergissing te zijn beschouwd als
te zijn ingetrokken.
Stemming: bij acclamatie aangenomen.

Uitslag verkiezing 1e publiciteitscoördinator:

Uitgebracht 284 stemmen, waarvan 215 voor C.v.d. Brink, waarbij deze is gekozen.

16. Democratisch Manifest

De congresleiding heeft besloten alle stukken met betrekking tot het DM groepsge wijze te behandelen conform het roze velletje.

Hierop dient Jan Veldhuizen een ordevoorstel in om II terug te brengen naar de oorspronkelijke plaats, waar het volgens hem thuishoort.

Dit ordevoorstel wordt aangehouden.

De partijvoorzitter schetst de gang van zaken rondom het DM. Op de najaars ALV van 1982 zijn enkele inhoudelijke moties in bespreking genomen, tevens een HB-resolutie met het nummer 1802. De partij stond te springen om iets op grond waarvan een discussie kon plaatsvinden. Het HB heeft toegezegd dit stuk zo spoedig mogelijk bij de leden in bespreking te brengen.

Half december konden de betreffende mensen met een stuk naar buiten komen, dat echter ongeschikt was om het de partij in te sturen. Het HB is toen gaan rekenen. Wij moeten definitief af van congresboeken die op de balie af te halen zijn, zodat de leden dit niet thuis kunnen bekijken. Het hoort 2 à 3 weken voor het congres bij de leden thuis te liggen.

Het HB had enige tijd nodig om de besluiten uit de partij te bundelen. Vervolgens is de AR gevraagd de afdelings- en regiovergadering zo veel mogelijk bij te wonen om te horen en te zien wat er leefde.

Het HB vond terugrekenen dat niet anders gedaan kun worden dan een schrijver te zoeken die in iets minder dan 1 maand tijd een stuk zou schrijven en de partij 1 maand de tijd te geven om over dit stuk te spreken. De schrijver is aan het werk gegaan nadat 1 HB-lid een 10-tal leden heeft geïnterviewd.

Het is een stuk onder verantwoordelijkheid van het HB waar veel meer mensen aan hebben meegewerkt dan alleen Aad Nuis. Het is niet het heilige boek van D'66, maar een stuk op grond waarvan de partij zou praten. Punten die de partij bezighouden. Daarom is het ook niet amendeerbaar gemaakt. Je zou er dan het stuk van gaan maken.

Het HB heeft een groot aantal fantastische reacties van afdelingen binnen gekregen. Aan de hand van die reacties is bekeken waarover der gesproken moest worden.

Er moet een permanente werkgroep maatschappij-analyse komen. Er moet verder gepraat worden daarom de reacties bundelen en aan de partij ter beschikking stellen.

Het DM bleek een functie te hebben: de discussie kwam los. De discussie heeft het HB aanleiding gegeven de resoluties 3 t/m 9 te maken. HB-resolutie I stelt voor het als basis te laten dienen voor verdere werkzaamheden.

Het HB is niet bereid het stuk te herschrijven. Derhalve zullen alle moties in die richting worden ontraden.

Behandeling van de moties

Motie 1621 is ingetrokken.

Motie 1614 is ingetrokken.

Motie 1622:

Indiener: DM wordt gepresenteerd als een startschot en daarmee zou het afgedaan hebben. In de voorstellen van het HB wordt al richting gegeven, waardoor discussie beperkt wordt. Duidelijkheid van DM is afwezig.

Motie 1613:

Afd. Hoorn: DM zou zich niet lenen voor een basisfilosofie voor de partij. Speerpunt resoluties zijn eigenlijk datgene waar de motie om vraagt, derhalve wordt de motie ingetrokken.

Motie 1601:

Indiener: DM als intern discussiestuk. Permanente discussie is een interne aangelegenheid. Verschaffing van duidelijkheid naar de kiezer toe. 10-tal politieke prioriteiten waar D'66 voor staat en waar wij staan in de nederlandse politiek.

Motie 1602:

Indiener: het is een discussiestuk in de partij. Het congres had ergens anders om gevraagd. Als HB-resolutie 1 wordt aangenomen, wordt 1602 ingetrokken.

Motie 1604:

Indiener: D'66 heeft zich sterk gemaakt als procedurepartij. Democratische functies van onze samenleving. Wij wilden af van dogma's van grote partijen. D'66 heeft wel degelijk uitgesproken visies ontwikkeld. Van een meer omvattende maatschappij visie is echter nog geen sprake. Een politieke partij en dus ook D'66 kan op den duur slechts overleven als zij is gegrondvest op 2 peilers:

- 1) grondvest is democratische aspecten
- 2) een perspectief te bieden - maatschappij visie voor haar kiezers schetsen wat haar doel is.

Motie 1605:

Geen spreker.

Motie 1606:

Indiener: HB resolutie en deze motie hebben elkaar gekruist. Men zou een kort en helder stuk willen zien. In HB resolutie 1 staan aardige dingen. Gezien het besluit is het DM mede een uitgangspunt.

Motie 1623:

Indiener kan zich grotendeels vinden in vorige spreker. Nu wordt tot het congres gezegd het is een discussiestuk; het is niet amendeerbaar. Als wij dit DM blijven noemen dan worden wij daarop vastgepind door de buitenwereld. Er ontbreekt echter nog een heleboel aan. Wil de titel veranderen.

Motie 1610:

Indiener: In de motie is neergelegd welke prioriteiten er voorrang zouden moeten hebben.

Motie 1611:

Indiener: Het DM is niet zo slecht, met name niet als intern discussiestuk. Wil iets meer, iets er naast. De mensen iets laten zien. Propaganda voeren met een kernpunten stuk. Op welke punten D'66 beleid voert.

HB resolutie I gaat die kant op, maar er staat geen kernpuntenprogramma en er staat geen tijdlimiet in.

Sprekersronde

Wolffensperger: Er is meer nodig om het tij te doen keren. Eén van de lessen uit het verleden is dat je er niet alleen komt met een maatschappij visie. Wij moeten een vertaling van die visie naar buiten toe hebben: wat is D'66.

Resolutie 1 is niet het antwoord; het pretendeert het ook niet te zijn. Hij wil het wel steunen, maar het is niet af.

Hoe dan verder: hoe kom je van het DM tot verwerping van motie II. Het wezen van de zaak wordt miskent. Er zouden groepen zijn, die zeggen dat je duidelijkheid alleen vai naamgeving kunt realiseren. Een identiteit is een bouwwerk waaraan wij moeten werken. Roep het HB op HB resolutie 2 in te trekken.

Mw. v. Wapenveld: Motie 1606 in verband met resolutie I: Een reden van bestaan voor D'66 moest zijn naast andere partijen. Reden van bestaan vindt zij niet terug in het DM en daardoor ook niet in de HB resolutie. Steunt derhalve 1606.

Anthonisse: Problemen met HB resolutie I. De vragen over het DM zijn nog steeds niet beantwoord. Het bedoelt niet de inleiding van het BP te vervangen, in december was dit nog wel het geval, daar komen de problemen uit voort. In het besluit onder 4 staat toch dat het DM uitgangspunt moet zijn, daarom moet het wel amendeerbaar zijn. Hij roept het HB en de rapportagecommissie op de tekst van HB resolutie 1 iets aan te passen.

Gescher: Vindt dat het DM het werk gedaan heeft. Vindt ook dat wij redelijk gelukkig kunnen zijn met de HB-resoluties. Voor ieder lid, voor iedere organisatie binnen de partij is er een stuk huiswerk. Hieruit kunnen aanzetten gegeven worden voor de identiteit. Dankt het HB voor de wijze van verwerking van de informatiestroom.

Nuis: Als wij ons inhoudelijk in een onderwerp verdiepen zitter er 50 mensen in de zaal en als wij proberen algemeen te worden, komen wij in het getik-tak van het etiket terecht

Hiertussen zit een gat. Dit stuk heeft geprobeerd daartussen een brug te slaan. Hoe kan je de discussie inhoudelijk maken en algemeen houden. De partij is aan het praten gegaan zoals nooit tevoren. Het is vast niet de bedoeling van het HB om de discussie af te breken. Wij moeten niet in een vrijblijvende cirkel blijven. Wij blijven praten. D'66-ers blijven altijd praten.

V.d. Brandhof: 1610. Prioriteiten stellen door de TK-fractie. Deze motie is een logisch gevolg van 1401. Die eerdere motie hebben wij verworpen. Het verbaast hen dat de indieners van de motie deze uitwerking nog handhaven. Pleit er voor deze motie te verwerpen en anders de losse streepjes apart in stemming te brengen.

Behandeling:

Eerst nu het HB per motie en direct daarop de indieners in tweede ronde.

HB- Jacob Kohnstamm: Hij heeft geprobeerd te schetsen waar het HB klein zat. Vindt het DM een uitstekend stuk, dat goed dient voor de discussie in de partij. Enkele mensen hebben fout geciteerd uit HB resolutie I.

Motie 1622: HB adviseert verwerpen. Omdat het besluit het HB en de ALV voor onoverkomenlijke problemen zal plaatsen op de volgende ALV.

Indiener: of dit op het volgend of een volgend congres moet zijn is geen punt van discussie.

In stemming motie 1622: verworpen.

1e ronde sprekerslijst

de Jong: Mèt punt 3.4. is het gesteld als met D'66, als met de PvdA. Staat wat dit betreft achter Friesland, niet omdat de partij het werk van Aad Nuis niet onderkent. Het HB standpunt wordt gewaardeerd. Stelt voor dat 40 à 60 steden in het komende jaar worden bezocht. Zodat de leden gevraagd kan worden wat hen irriteert. Vervolgens een programma maken.

Motie 1601:

HB - overnemen. Wordt zonder stemming overgenomen.

Motie 1604

HB - ontraden. Deze motie is overbodig wanneer resolutie I wordt aangenomen; het HB is niet goed in staat en niet toebereid om een nieuw stuk te produceren.

Indiener: een dergelijk stuk is nodig voor de ALV en voor naar buiten toe.

In stemming: verworpen.

Motie 1605:

HB - ontraden. Verdere uitwerking van vrede en veiligheidspolitiek is vanmorgen toegezegd
In stemming: verworpen.

Motie 1606:

In HB-resolutie 1 aangeven langs welke lijnen wij willen gaan werken. Er komt een verkorte uitgave. Dit onderwerp staat in grote lijnen in HB resolutie 1.

Indiener trekt de motie in.

Motie 1623:

HB - ontraden. Is al meegenomen in resoluties.

Indiener: accoord, mits de naam verandert.

HB: het stuk heeft de naam DM gekregen.

Indiener trekt zijn motie in.

Motie 1610:

HB - Kohnstamm: V.d. Brandhof heeft een aantal zaken gezegd, waarmee hij het eens kan zijn. Het HB ontraadt deze motie, wanneer deze niet wordt ingetrokken.

Indiener: het omvat een richting waarin het HB en de fractie kan gaan denken.

Ordevoorstel van V.d. Brandhof in stemming om het gesplitst in stemming te brengen.
Dit wordt verworpen.

Motie 1610 in stemming: verworpen.

Motie 1611:

HB: overbodige motie met name het punt van de volgende ALV.

Indiener: Wij hebben iets nodig om de mensen aan te reiken. Vindt de argumenten van de voorzitter slecht.

HB: Als je langs die lijn gaat werken ga je op het volgende congres een nieuw VP vaststellen.

In stemming: verworpen.

HB-resolutie I in stemming: aangenomen.

Hierdoor is motie 1602 komen te vervallen.

Blok II moties democratisch manifest

Spigt: is voorstander van een heldere profilering van de partij; deelt mee dat motie 1608 is ingetrokken ten gunste van motie 1419A (Veldhuizen).

Joke Jorritsma: stelt dat duidelijkheid belangrijk is. Het enige waar wij zelf onduidelijk over zijn, is de duidelijkheid zelf. Dat mag geen reden zijn om dan maar niets te besluiten. D'66 is toch een duidelijke factor in de Nederlandse politiek? Motie 1419, ingediend door Jan Veldhuizen, houdt in een voorstel om uit de leden zelf te komen met een profileringsvoorstel. Als deze motie wordt aangenomen, is zij bereid haar eigen motie in te trekken.

Veldhuizen: het gaat nu om motie 1419A. Het HB concludeert dat de profilering (datgene waarin wij ons herkennen) wordt uitgesproken, d.w.z. een conclusie op grond van uitgangspunten; het gaat niet om een naamsverandering. Er wordt vergeten vanuit welke optiek de programmapunten worden besproken. Complimenteert Aad Nuis met zijn werk, maar vraagt het HB een discussiestuk te maken en duidelijkheid te brengen, want een duidelijke identiteit is nodig.

Boogerdt: vindt dat er een profileringsnota nodig is die betrokken moet worden bij het democratisch manifest. Zonder af te doen aan de inhoud van het democratisch manifest maakt het HB zich wat gemakkelijk af van de profilering. Kohnstamm heeft gezegd uitvoerig geluisterd te hebben naar de partij. Daaraan lag geen diepgaande nota ten grondslag. De motie-Veldhuizen ligt nu op tafel. Links-liberale profilering geeft duidelijkheid.

Van Zanten (?): De liberalen zetelen elders. Wij zijn democraten en moeten vermijden geïdentificeerd te worden met degenen die verantwoordelijk zijn voor het liberalisme in Nederland. We zullen wel een etiket nodig hebben. Wij weten hoe D'66 heeft geleden over het doen en laten van anderen.

Jansen: Drie grote partijen hebben het woord "democratisch" in hun naam opgenomen, allemaal in een andere betekenis. Graag in volgende algemene ledenvergadering aan de orde stellen waaruit de identiteit van D'66 blijkt.

Nuis: houdt niet van ondertiteling, dus ook niet van de naam links-liberaal. Het gaat om de "waskracht", die moet blijken uit de inhoud. Nuis houdt het bij de HB-resolutie.

Wolfen-sperger: pleit ervoor resolutie-II in te trekken; deze kapt naar zijn mening een discussie af, die nog moet beginnen. De naam is niet bepalend, maar samenspel van factoren. Reeds in het verleden is gebleken dat we het met een dikke nota alleen niet redden. Prioriteiten stellen is nodig. Spreker vraagt het HB via motie 1419A te bouwen aan de identiteit van D'66. Er is ruimte voor een partij die zich meer dan anderen kan permitteren om toestemmen als richtlijn voor handelen te nemen. Oppassen voor de zg. "pietenbak".

HB: Verschillende sprekers hebben scala van mogelijkheden voldoende belicht. De tweedeling is duidelijk. We zeggen dat we duidelijk moeten zijn en leggen de nadruk op de inhoud. Het HB meent dat wanneer men duidelijkheid wil verschaffen, de naam D'66 voldoende is. Gehoord de discussie handhaaft het HB resolutie-II. Motie 1609 wordt ingetrokken en motie 1419A komt in stemming.

Veldhuizen: pleit niet voor naamsverandering. Er is behoefte aan een grondslag, een eigen gedaante.

Stemming: motie 1419A aangenomen;
HB-resolutie-II: is hiermee
ingetrokken.

HB resolutie III

1615c: Pauline v. Tets geeft een toelichting.

Motie 1615:

Indiener: eerlijker verdeling van arbeid. Deze motie is opgesteld in de lijn van ons BP m.n. ten aanzien van arbeidstijdverkorting.

Aris: Ons beeld aanpassen aan wat wij in werkelijkheid zien. Arbeid heeft een sterke sociale functie. Daarom deze motie wel steunen.

Potman: Voor allen die werkloos zijn of dreigen te worden is er slechts 1 middel nl. drastische arbeidsduurverkorting, zodat het bestaande werk zo eerlijk mogelijk verdeeld kan worden over mannen en vrouwen. Deze motie is een wat concretere uitwerking van de HB-resolutie.

Mw. Portius: Met algemene strekking van de HB resolutie eens. Bezwaar tegen formulering van het 4e gedachtestreepje, waar het gaat om het afdwingen van arbeidstijdverkorting. De gevolgen hiervan kunnen doorwerken bij pensionering. Alleen pensioenfondsen hebben daar voordeel van en het levert geen werkgelegenheid op. Zij stelt voor het laatste zinnetje wat te veranderen en om na te denken over de effecten die dergelijke maatregelen hebben. Wanneer dit niet veranderd wordt zal zij tegen de resolutie stemmen.

Silken: Vindt III een uitstekende resolutie. Vrijetijdbeleid: vraagt zich af of dit zo'n gelukkige term is. Wij moeten af van het onderscheid tussen werkenden en niet-werkenden. Vrije tijd houdt je ook na je werktijd.

Mw. Groenman: De fractie kan zich niet voorstellen dat resolutie III niet wordt aangenomen. Arbeidsduurverkorting zal moeten in die zin dat het effecten heeft op de werkgelegenheid. Je zult wel rekening moeten houden met de effecten. Individuele invulling: arbeidstijdverkorting zo toepassen dat je ook iets hebt aan die vrije tijd. Zij spreekt liever van arbeidsduurverkorting i.p.v. arbeidstijdverkorting.

Wel HB-resolutie, maar inclusief motie 1615c.

Eisma: HB resolutie III is niet zo nieuw, de Eerste Kamerfractie sprak 10 jaar geleden al over werkgelegenheid.

Buiten D'66 is het wel nieuw. Ook de socialisten zijn voor de doelstelling van volledige arbeid. Vindt de resolutie wat aan de voorzichtige kant, echter toch wel een goede zaak. Hoopt dat het HB snel hierover met een nota komt inclusief met een standpunt over de SWB-nota basisinkomen.

Spier: stelt een tekstwijziging voor, waarvan de congresleiding stelt dat die thans niet meer kan worden overgenomen.

HB - v.d. Bos: 1615c - aanbevelen.

In stemming motie 1615c : aangenomen.

1615a is hierdoor vervallen.

In stemming geamendeerde motie 1615: aangenomen.

Motie 1616: overgenomen.

HB-resolutie III in stemming: aangenomen.

Uitslag stemmingen:

2e publiciteitscoördinator: aantal uitgebrachte stemmen 305:

Martien van Dedem 275 stemmen, hiermee gekozen.

Robert Dullaart 15 stemmen.

Bestuur PSVI: aantal uitgebrachte stemmen 178:

Moniek Klaassen 437 en hiermee gekozen

Peter Oosterhuis 171 en hiermee gekozen

Paul de Roo 35, niet gekozen

Peter Paul Doodnote 33 en niet gekozen.

Programmacommissie: aantal stembriefjes 218

Dick Tommel 680, gekozen

Eleonora Klompenhouwer 300, gekozen

Mw. Spolders- van Es 261, gekozen

Wouter van Oorschot 231, gekozen

Frank Sanders 104, niet gekozen.

HB-resolutie IV

Wolffensperger: Hoe groot moet de prioriteit voor D'66 zijn t.a.v. het onderwijs. Vraagt speciale aandacht bij het maken van de nota voor gebrek van decentralisatie.

Dingreve: Vraagt aan het HB dat er komt te staan in en met de tijd ontwikkelen.

Velthuizen: In van oordeel wordt gepleit voor decentralisatie: hij wijst er op dat je er echt op tegen kunt zijn; bv. in het zuiden van het land kan je het openbaar onderwijs wel vergeten.

HB: er is gesproken over het dictum dat wel erg voortvarend zou zijn. Maar wij spreken over vernieuwingen van het onderwijs, er staat geen datum bij. Deze nuancering ziet het HB wel.

In stemming HB-resolutie IV: aangenomen.

HB-resolutie V

Motie 1413:

Mw. Peters: In Brabant is 80% van de vennen verzuurd. Het CE-scenario is het enige waarvoor D'66 zou kunnen stemmen.

Motie 1612:

Indiener: In het CE-scenario zitten een heleboel interessante uitgangspunten voor ons. Belangrijkste punt in dit scenario is dat milie en economie elkaar geen bijtende alternatieven zijn, zoals dat wel eens wordt gesteld.

Motie 1404:

Indiener* geeft een korte toelichting.

HB - Wegter: In 1612 en 1413 gaat men spreken over scenario's alsof dat handleidingen zijn waarmee je politiek kunt bedrijven. Wij moeten beleid maken vanuit onze sociaal-economische visie in samenhang met ons milieubeleid. Daarom meent het HB te moeten afwijzen. Het HB zal een commentaar nota maken op de energiescenario's.

In stemming motie 1413: aangenomen. De voorzitter van de stemcommissie is van mening dat er een onduidelijkheid is opgetreden en verlangt herstemming.

Ordevoorstel v.d. Hazel: motie 1612 gaat verder.

Congresleiding is het hiermee niet eens.

Opnieuw in stemming motie 1413: verworpen.

Van de orde: gevraagd wordt om een schriftelijke stemming.

De congresleiding is hiertoe niet genegen, omdat de stemcommissie de enige is die tot herstemming kan besluiten.

Motie 1612:

Overwegingen blijven gehandhaafd en het besluit wordt als volgt geformuleerd:

Het HB te verzoeken om de SWB op te dragen een commentaarnota te maken over de energie-scenario's.

Zonder stemming gaat het congres hiermee accoord.

Motie 1404:

Wordt zonder stemming overgenomen.

HB-resolutie V met een kleine wijziging: nl. 1 na onderste gedachtestreepje er uit in stemming: aangenomen.

HB resolutie VI:

Indiener: punt 5a stelsel van sociale voorzieningen, ongeacht burgerlijke staat, dit is niet juist.

HB: ontraadt met kracht deze motie. Wij maken geen onderscheid tussen mensen die wel of niet gehuwd zijn.

In stemming: verworpen.

HB resolutie VI in stemming: aangenomen.

HB-res-VII: Spigt: zit in zijn maag met deze resolutie, mede omdat hij voorzitter is van een groep die studie moet verrichten naar dit onderwerp. Voorzichtigheid is geboden bij de positie van de vrouw bij culturele minderheden. Wij doen ons best om minderheden te betrekken bij het beleid dat hen zelf betreft.

Meerburg: mist wat D'66 wil m.b.t. culturele minderheden. Deze kernvraag moet in een op te stellen nota komen.

Stehouwer: heeft problemen met het dictum van deze resolutie. Deze is te beperkt. Maatregelen nemen voor verbeteringen voor culturele minderheden. Besluit nr.1 ruimer benaderen. De regering moet op korte termijn komen met maatregelen. Het tijdstip voor het gereed komen van de studie is te laat.

Voorstel: 1983 i.p.v. 1984.

HB: Meerburg miste een aantal zaken; geen concreet tekstvoorstel, dus op dit moment andere opmerkingen meenemen. Noor Stehouwer zegt dat in het besluit de algemene soc.-economische positie van de minderheden moet worden opgenomen. Ook daar geen concreet tekstvoorstel. Het HB neemt deze voorstellen toch mee in de studie. De termijn van 1983 wordt overgenomen. De tijd dringt. Advies: overnemen.

Stehouwer: doet alsnog toezegging voor tekstvoorstel.

Spigt: voegt nog toe dat naar zijn mening het gestelde onder 2b (van het nieuwe voorstel op het blauwe vel) voor de besluitvorming moet worden weggelaten.

HB: ontraadt deze suggestie van Spigt. Gegeven de voorwaarden die wij stellen aan de vrijheid van culturele minderheden voelt het HB er niet veel voor de passages over de extra aandacht voor de vrouw eruit te laten.

Stemming: aangenomen.

HB-res-VIII: Althuis: reactie op resolutie VIII; in de motie 1418:

motie is een nadere specificatie opgenomen. Reden van protest van zijn kant heeft betrekking op het behoud van arbeidsplaatsen. Wil met deze motie voorkomen dat wij moeten streven naar afbouw van ondergang van bedrijven die door protectionisme ten onder dreigen te gaan. Deze arbeidsplaatsen zullen toch op den duur verdwijnen. HB-resolutie bevat een aantal tegenstrijdigheden:

HB: onderschrijft de intentie van Althuis. Ongeacht de gevolgen voor de arbeidsmarkt moeten wij ons uitspreken voor steunbeleid. Wij kunnen geen onderscheid maken. Zoals het hier staat, is dat in strijd met prudent beleid. Wij dragen ook een verantwoordelijkheid voor de eigen markt. De eerste prioriteit blijft gericht op de derde wereld; self-reliance in de ontwikkelingslanden. Het HB raadt het congres af deze motie te aannemen.

Stemming: motie 1418 verworpen;
resolutie VIII aangenomen.

- Motie 1618: Indiener: Kenmerkend voor een democratische partij is de wijze waarop men reageert op geluiden uit de samenleving. Het is belangrijk dat wij in gesprek zijn met die geluiden.
HB: overnemen.
Stemming: aangenomen.
- Motie 1619: Indiener: motie is op zich duidelijk. Eén toevoeging is op zijn plaats: bij D'66 moeten de minderheden serieus worden genomen.
HB: overnemen.
Stemming: aangenomen.
- Motie 1635: HB: Van de zin bij het eerste gedachtenstreepje is de bedoeling niet duidelijk. Nadere uitleg gevraagd aan de indieners;
Stemming: verworpen.
- HB-res.IX: Stemming: aangenomen.
- Motie 1603: Fransje Velthuis: vraagt: Partij zeg waarvoor je staat.
Jansen: We moeten de fractie en bewindslieden geen keurslijf aanbieden.
HB: Qua tekst wordt gebroken met het dualistisch systeem binnen de partij; binden van de partij gebeurt via het verkiezingsprogramma. Advies: verwerpen.
Stemming verworpen.
- Motie 1607: Indiener: Politiek wordt in Den Haag gemaakt. In de fractie en in de partij (SWB en PC) Vinger aan de pols van andere groeperingen binnen de partij. Dit is tevens een toets voor beslissingen van andere vertegenwoordigers. Deze hebben recht op steun en ruggepraak. Op deze manier wordt op alle beslissingsniveaus een duidelijke lijn bewerkstelligd.
Van den Brandhof: Betwijfelt gedachte aan een politiek centrum. De nadruk voor politiek denken en handelen ligt bij de Tweede-Kamerfractie, daartoe gemandateerd door kiezers en partij. Indien men vindt dat er bij de partij toch een dergelijk instituut moet zijn, is het HB het aangewezen lichaam.
Van Rijn: vindt dat deze motie alle steun verdient.
HB: vindt dat diverse groeperingen van de partij samen een centrumfunctie hebben. Binnen het HB zal hierover nog een nadere discussie plaatsvinden.
Advies: verwerpen.
Stemming: verworpen.

Motie 1620: Slottje: meent dat met betrekking tot de opvatting van het democratisch manifest met betrekking tot risicoloosheid het eerder zo is dat risicoloosheid de koorts van de crisis is.

HB: heeft geen bezwaar tegen de inhoud van de motie. Hoort thuis bij op te richten maatschappelijke-analyseclub.

Stemming: aangenomen.

Motie 1424: wordt ingetrokken.

=====

Jacob Kohnstamm richt tenslotte een slotwoord tot het congres. Over het democratisch manifest zegt hij dat er een aantal mensen zijn die aan de totstandkoming hebben meegewerkt. Een woord van dank is op zijn plaats aan Jan Glastra van Loon, aan Aad Nuis, aan Michiel ten Brink en aan Tienieke Veenstra.

Voorts dankt hij de leiding van het congres, de notulencommissie, de rapportagecommissie en de stemcommissie en sluit het voorjaarscongres 1983 af.
